

Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

30. november 2023*

Apellatsioonkaebus – Avalik teenistus – Euroopa Investeerimispank (EIP) töötajad – EIP personalile kohaldatavad haldussätted – Töötasu – Peretoetused – Maksmine üksnes lapse suhtes ainuhooldusõigusega vanemale – Euroopa Liidu põhiõiguste harta – Artikli 41 lõige 2 – Õigus olla ära kuulatud – Haldussätete õigusvastasuse vastuväide – Võrdse kohtlemise põhimõte – Proportsionaalsuse põhimõte – Tühistamishagi ja kahju hüvitamise nõue

Kohtuasjas C-173/22 P,

mille ese on Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 56 alusel 3. märtsil 2022 esitatud apellatsioonkaebus,

MG, esindaja: *avocate* L. Levi,

apellant,

teine menetlusosaline:

Euroopa Investeerimispank (EIP), esindajad: K. Carr, G. Faedo ja E. Manoukian, keda abistas *avvocato* A. Dal Ferro,

kostja esimeses kohtuastmes,

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president A. Arabadjiev, kohtunikud T. von Danwitz, P. G. Xuereb, A. Kumin ja I. Ziemele (ettekandja),

kohtujurist: T. Ćapeta,

kohtusekretär: ametnik M. Krausenböck,

arvestades kirjalikku menetlust ja 17. mai 2023. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 6. juuli 2023. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: prantsuse.

otsuse

- 1 Apellant palub oma apellatsioonkaebuses tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 21. detsembri 2021. aasta kohtuotsuse MG vs. EIP (T-573/20, edaspidi „vaidlustatud kohtuotsus“, EU:T:2021:915), millega Üldkohus jättis rahuldamata ELTL artikli 270 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 50a alusel esitatud nõude esiteks tühistada Euroopa Investeeringupanga (EIP) kirjad, millega apellandilt võeti õigus peretoetustele ja tuletatud rahalistele õigustele, ning teiseks mõista välja hüvitis apellandile väidetavalt tekitatud mittevarelise kahju eest.

Õiguslik raamistik

Määrus nr 260/68

- 2 Nõukogu 29. veebruari 1968. aasta määruse (EMÜ, Euratom, ESTÜ) nr 260/68, millega kehtestatakse Euroopa ühendustele makstavate maksude kohaldamise tingimused ja kord (EÜT 1968, L 56, lk 8; ELT eriväljaanne 01/01, lk 33), mida on muudetud nõukogu 30. septembri 2002. aasta määrusega (EÜ, Euratom) nr 1750/2002 (EÜT 2002, L 264, lk 15; ELT eriväljaanne 01/04, lk 136) (edaspidi „määrus nr 260/68“), artikli 3 lõikes 3 ja 4 on sätestatud:

„3. Allpool loetletud peretoetused ja sotsiaaltoetused arvatakse maksustatavast põhisummast maha:

a) peretoetused:

- [eluasemetoetus], [täpsustatud tõlge]
- ülalpeetava lapse toetus,
- õppetoetus,
- lapse sünnitoetus;

[...]

4. Kui artikli 5 sätetest ei tulene teisiti, vähendatakse eelnevate sätete kohaldamisel saadud summat 10% võrra ametialaste ja isiklike kulutuste alusel.

Iga ülalpeetava lapse kohta ja iga isiku kohta, keda käsitatakse [Euroopa ühenduste ametnike] personalieeskirjade VII lisa artikli 2 lõike 4 tähenduses ülalpeetava lapsena, tehakse maksukohustuslasele lisavähendus, mille suurus on võrdne ülalpeetava lapse kohta makstava kahekordse toetussummaga.“

EIP personalieeskirjad

- 3 EIP direktorite nõukogu 20. aprillil 1960 vastu võetud EIP personalieeskirjade käesolevas asjas kohaldatavas redaktsioonis oli artiklis 41 ette nähtud:

„Iga liiki individuaalsed vaidlused [EIP] ja selle töötajate vahel lahendab Euroopa [Liidu] Kohus.

Muud erimeelsused peale nende, mis tulenevad artiklis 38 ette nähtud meetmete kohaldamisest, lahendatakse vastastikuse kokkuleppe menetluse raames [EIP] lepituskomisjonis ja seda ka siis, kui Euroopa [Liidu] Kohtule on esitatud hagi.

[...]“.

Haldussätted

- 4 EIP personalile kohaldatavate haldussätete (edaspidi „haldussätted“) punktid 2.2.1 ja 2.2.2 on sõnastatud järgmiselt:

„2.2.1. Peretoetus

Peretoetust, mille suurus on 5% igakuisest põhipalgast, on õigus saada järgmistel töötajatel:

- a) abielus olev töötaja;
- b) seaduslikult lahutatud või lahus elav töötaja, kes on kohtuotsuse alusel kohustatud andma oma abikaasale peamist ülalpidamist;
- c) abielus mitte olev, seaduslikult lahutatud või lahus elav või lehestunud töötaja, kui tal on õigus saada ülalpeetava lapse toetust (vt punkt 2.2.3).

Halduskomitee määrab kindlaks toetuse miinimumsumma (vt I lisa).

Kui mõlemad abikaasad töötavad [EIPs], makstakse toetust sellele abikaasale, kelle igakuine põhipalk on suurem. Kui üks abikaasa töötab [EIPs] ja teine mõnes teises rahvusvahelises organisatsioonis, saab töötaja, kes töötab [EIPs], toetust tingimusel, et teine organisatsioon ei maksa tema abikaasale samasugust toetust.

Kui sureb ainult isik, kellel on õigus saada toetust, katkestatakse hüvitise maksmine surmapäevale järgneva kuuenda kuu möödumisel.

Käesolevat sätet kohaldatakse *mutatis mutandis* [EIP] makstava pensioni saajate suhtes.

2.2.2. Ülalpeetav laps

Last, keda töötaja tegelikult ülal peab, ning tema abielust sündinud last, abielust sündinuga samaväärseks tunnistatud last, väljaspool abielu sündinud tunnustatud last, lapsendatud last või kasulast loetakse selle töötaja ülalpeetavaks lapseks, tingimusel et pank või muu Euroopa Liidu institutsioon ei loe seda last oma teise töötaja – ametniku või teenistuja – ülalpeetavaks lapseks ning et see laps ei tööta tasustataval tööol.

Samadel tingimustel võib pank lugeda ülalpeetavaks lapseks ka lapse, kelle töötaja on enda juurde elama võtnud.

Kui laps elab töötajaga samas majapidamises või kui töötaja maksab lapse ülalpidamiseks summa, mis on vähemalt 50% suurem ülalpeetava lapse toetuse summast, loetakse töötaja lapse tegelikult ülalpidajaks (vt I lisa).“

Vaidluse taust

5 Vaidluse taust on vaidlustatud kohtuotsuse punktides 1–25 esitatud järgmiselt:

- „1 [Apellant] MG on alates 1. veebruarist 1998 [EIP] teenistuja.
- 2 Ta abiellus 12. septembril 2003 A-ga, kes on alates 2002. aastast samuti EIP teenistuja. Neil on viis last.
- 3 A esitas 22. augustil 2017 tribunal d'arrondissement de Luxembourgile (Luxembourgi piirkondlik kohus, Luksemburg) abielu lahutamise hagi, taotledes ajutist luba eraldi elamiseks, tema abikaasa lahkumist perekonna elukohast ja nende viie alaealise lapse ajutise hooldusõiguse saamist.
- 4 Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Luxembourgi piirkondlik kohus) tegi 14. novembril 2017 esialgse õiguskaitse määruse (edaspidi „14. novembri 2017. aasta esialgse õiguskaitse määrus“), millega ta andis A-le laste suhtes ajutise hooldusõiguse. Samuti kohustas Luksemburgi kohus [apellanti] lahkuma perekonna kodust ühe kuu jooksul alates kõnealuse esialgse õiguskaitse määruse kättetoimetamisest.
- 5 [Apellant] lahkus perekonna elukohast 2017. aasta detsembris.
- 6 20. juuli 2018. aasta kohtumäärusega (edaspidi „20. juuli 2018. aasta esialgse õiguskaitse määrus“), mis toimetati [apellandile] kätte 7. märtsil 2019, kohustas Luksemburgi ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik [apellanti] maksma A-le elatist summas 1500 eurot kuus, mis võrdub 300 euro suuruse summaga iga lapse eest, arvestamata peretoetusi, ning kolme lapse lasteaia- ja pikapäevarühma kulud [...] ning poole kõigist [apellandi] ja A viie lapse huvides kantud erakorralistest kuludest. Lisaks kohustas ajutiste meetmete kohaldamise üle otsustav kohtunik EIPd maksma A-le ülalpeetava lapse toetust ja õppetoetust.
- 7 Cour supérieure de justice de Luxembourg (Luksemburgi kõrgeim kohus) apellatsiooniasutuse kohtuna jättis 9. jaanuaril 2019 rahuldamata [apellandi] apellatsioonkaebuse 14. novembri 2017. aasta esialgse õiguskaitse määruse peale osas, milles see määras alaealiste laste elukohaks A aadressi, kuid andis [apellandile] külastamis- ja majutumisõiguse igal teisel nädalavahetusel ja pooltel koolivaheajadel.
- 8 Tribunal d'arrondissement de Luxembourg (Luxembourgi piirkondlik kohus) lahutas 21. märtsil 2019 [apellandi] ja A abielu.
- 9 Cour supérieure de justice de Luxembourg (kõrgeim kohus) tegi 20. juuli 2018. aasta esialgse õiguskaitse määruse peale esitatud apellatsioonkaebuse kohta 10. juulil 2019 otsuse, milles kinnitas A õigust saada [apellandilt] elatist summas 300 eurot lapse kohta kuus. Samas muutis ta 20. juuli 2018. aasta esialgse õiguskaitse määrust, vabastades [apellandi] laste huvides kantud teatavate kulude, täpsemalt lasteaiakulude tasumisest, asudes seisukohale, et need kulud on arvesse võetud elatistes.
- 10 EIP teatas 24. novembril 2017 [apellandile], et tulenevalt 14. novembri 2017. aasta esialgse õiguskaitse määrusest hakatakse ülalpeetava lapse toetust ja õppetoetust maksma A-le.

- 11 A esitas 28. detsembril 2017 EIP personalieeskirjade käesolevas asjas kohaldatavas redaktsioonis artikli 41 alusel lepitusmenetluse taotluse, et vastavalt 14. novembri 2017. aasta esialgse õiguskaitse määrusele tunnistataks tema viis last tema ülalpeetavateks ning tunnustataks tema õigust saada nimetatud eeskirjades sätestatud peretoetusi ja tuletatud rahalisi õigusi.
- 12 Kinnitades aga ühe teise lepitusmenetluse kokkuleppe, mida ta otsustas A juhtumile laiendada, otsustas EIP president 12. septembril 2018, et alates 2018. aasta oktoobrist loetakse [apellandi] ja A lapsed A ülalpeetavateks (edaspidi „12. septembri 2018. aasta otsus“). See tähendas lisaks, et tunnustati A õigust peretoetustele ja tuletatud rahalistele õigustele.
- 13 EIP teatas 11. oktoobri 2018. aasta kirjaga (edaspidi „11. oktoobri 2018. aasta kiri“) [apellandile], et alates 2018. aasta oktoobrist ei ole tal enam õigust peretoetusele, ülalpeetava lapse toetusele ja õppetoetusele (edaspidi koos „peretoetused“) ning tuletatud rahalistele õigustele, mis on ette nähtud [...] haldussätetes, kuna 12. septembri 2018. aasta otsusega määrati need toetused A-le.
- 14 [Apellant] tegi 29. oktoobri 2018. aasta kirjas EIP-le teatavaks, et ta vaidleb 11. oktoobri 2018. aasta kirjas märgitud meetmetele vastu. Samuti märkis ta, et tema 29. oktoobri 2018. aasta kirja tuleks käsitada lepitusmenetluse taotlusena EIP personalieeskirjade artikli 41 tähenduses.
- 15 Kuna [apellant] ei saanud EIP-lt vastust, uuendas ta oma taotlust 10. detsembri 2018. aasta kirjaga.
- 16 EIP jättis 7. jaanuari 2019. aasta kirjaga (edaspidi „7. jaanuari 2019. aasta kiri“) [apellandi] taotluse rahuldamata, käsitlemata lepitusmenetluse alustamise küsimust [...].
- 17 [Apellant] esitas 11. jaanuari 2019. aasta e-kirjaga EIP personalieeskirjade artikli 41 alusel lepitusmenetluse taotluse. Nimetatud taotlusega soovis ta ka vaidlustada 11. oktoobri 2018. aasta kirja ja vajaduse korral 7. jaanuari 2019. aasta kirja.
- 18 EIP personaliosakond kinnitas 14. jaanuari 2019. aasta e-kirjaga lepitusmenetluse taotluse kättesaamist [apellandilt]. Ka EIP president kinnitas 15. jaanuari 2019. aasta e-kirjas, et ta on lepitusmenetluse taotluse kätte saanud.
- 19 [Apellant] nimetas 17. jaanuari 2019. aasta e-kirjas B, kes on EIPs osakonnajuhataja, oma esindajaks lepituskomisjonis ning palus EIP-l teatada B-le, et ta on [apellandi] esindaja. Ta kordas oma taotlust 4. veebruari 2019. aasta tähitud kirjaga.
- 20 EIP personaliosakond teatas 17. aprilli 2019. aasta kirjas [apellandile], et vastuseks tema 11. jaanuari 2019. aasta kirjale on tema esitatud lepitusmenetluse taotlus rahuldatud ja seetõttu on alustatud lepitusmenetlust. EIP märkis, et C nimetati selles menetluses EIP esindajaks.
- 21 Alates 24. aprillist 2019 vahetasid B ja C rea e-kirju, et nimetada lepituskomisjoni esimees. Jõuti kokkuleppele EIP pensionile jäänud teenistuja D nimetamises.
- 22 Lepituskomisjon tuli kokku 23. juulil ja 2. augustil 2019 ning 5. ja 9. märtsil 2020.

- 23 EIP personaliosakond tegi 12. veebruari 2020. aasta e-kirjas lepituskomisjonile ettepaneku, et arvestades otsust, mis tehti tema poolt „paralleelseks“ tunnistatud asjas, makstakse teatud toetusi pooles ulatuses [apellandile] ja pooles ulatuses A-le, tingimusel et [apellant] tõendab, et ta on teinud oma laste jaoks makseid. [Apellant] selle ettepanekuga ei nõustunud.
- 24 Ajavahemikul 9. märtsist kuni 4. juunini 2020 vahetasid lepituskomisjoni kolm liiget rea e-kirju, et kommenteerida ja muuta lepitusmenetluse protokollu sisu. Lepituskomisjoni esimees edastas nimetatud protokollu 4. juuni 2020. aasta e-kirjaga EIP presidendile, osutades muu hulgas lepitusmenetluse ebaõnnestumisele ja võimatusele leppida kokku selle menetluse lõpparuandes.
- 25 30. juuli 2020. aasta kirjaga (edaspidi „30. juuli 2020. aasta kiri“), mis edastati [apellandile] 31. juulil 2020 e-posti teel, teatas EIP president, et ta on saanud lepituskomitee järeldused, ja märkis, et ta on võtnud lepitusmenetluse ebaõnnestumise teadmiseks. Sellele kirjale oli lisatud lepitusmenetluse protokoll.“

Menetlus Üldkohtus ja vaidlustatud kohtuotsus

- 6 Üldkohtu kantseleisse 14. septembril 2020 saabunud avaldusega esitas apellant ELTL artikli 270 ja Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 50a alusel hagi nõudega esiteks tühistada EIP 11. oktoobri 2018. aasta, 7. jaanuari 2019. aasta ja 30. juuli 2020. aasta kirjad, mille alusel võeti apellandilt õigus peretoetustele ja tuletatud rahalistele õigustele, ning teiseks mõista välja hüvitis apellandile tekitatud mittevahalise kahju eest.
- 7 Apellant põhjendas oma tühistamisnõudeid kuue väitega: esiteks on rikutud õigust olla ära kuulatud; teiseks on rikutud põhjendamiskohustust; kolmandaks on tehtud ilmne hindamisviga ja teise võimalusena on esitatud haldussätete õigusvastase vastuväide; neljandaks on rikutud määruse nr 260/68 artikli 3 lõiget 4 ja tehtud ilmne hindamisviga; viiendaks on rikutud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määruse (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT 2018, L 295, lk 39), artikli 4 lõiget 1, hea halduse põhimõtet ja hoolitsemiskohustust ning kuuendaks on rikutud EIP personalieeskirjade artiklit 41, hea halduse põhimõtet ja hoolitsemiskohustust.
- 8 Vaidlustatud kohtuotsuses lükkas Üldkohus kõik need väited tagasi ja jättis seega tühistamisnõuded rahuldamata.
- 9 Oma kahju hüvitamise nõute põhjendamiseks väitis apellant, et talle on tema tööandja tegevuse ja tegevusetuse tõttu tekitatud mittevahalist kahju, mis tuleneb esiteks tema töötasu järsust ja väga märkimisväärselt vähendamisest õigusvastase akti vastuvõtmisega, mis põhjustab ärevust, teiseks tema isikuandmete avalikustamisest kolmandatele isikutele ilma tema nõusolekuta, kolmandaks EIP seisukohavõtust tema endise abikaasa kasuks, kuna EIP otsustavalt tugines Luksemburgi kohtutes toimunud kohtumenetluse tulemusele, ja neljandaks lepitusmenetluse alustamise põhjendamatus viivitusest. Apellant hindas selle kahju suuruseks *ex aequo et bono* 10 000 eurot, mille ta kohustus väljamõistmise korral annetama heategevuseks.

- 10 Vaidlustatud kohtuotsuses lükkas Üldkohus esimeses kohtuastmes esitatud kahju hüvitamise nõuete kolm esimest osa tagasi. Seevastu leidis ta nende nõuete neljanda osa kohta ning arvestades eelkõige seda, et EIP vastus apellandi lepitusmenetluse taotlusele pärast 7. jaanuari 2019. aasta otsust viibis põhjendamatult rohkem kui kolm kuud ning EIP ei vastanud 29. oktoobri 2018. aasta kirjas sisalduvale esimesele lepitusmenetluse taotlusele, et selle põhjendamatute viivituste tõttu hoidis EIP apellanti pikaajaliselt teadmatuses ja tekitas talle seeläbi mittevartal kahju. Sellest tulenevalt mõistis Üldkohus EIP-lt apellandi kasuks välja *ex aequo et bono* hinnatud kahjuhüvitise summas 500 eurot.
- 11 Üldkohus otsustas ka, et kumbki pool kannab ise oma kohtukulud.

Apellatsioonimenetluse poolte nõuded

- 12 Apellant palub Euroopa Kohtul:
- tunnistada käesolev apellatsioonkaebus vastuvõetavaks ja põhjendatuks;
 - tühistada vaidlustatud kohtuotsus ja sellest tulenevalt nõustuda apellandi poolt esimeses kohtuastmes esitatud nõuetega ning tühistada EIP 11. oktoobri 2018. aasta otsus, millega apellant jäeti ilma peretoetustest (sh eelkõige lasteaia- ja pikapäevarühma kulud, mille EIP tema töötasust kuni 2019. aasta novembrini alusetult maha arvas) ja tuletatud rahalistest õigustest (sh eelkõige maksusoodustused ning tema poolt lastega seoses kantud ravikulude hüvitamine); tühistada vajalikus ulatuses 7. jaanuari 2019. aasta otsus, millega jäeti tema nõuded tervikuna rahuldamata; tühistada EIP 30. juuli 2020. aasta otsus, milles tõdeti lepitusmenetluse ebaõnnestumist ja kinnitati 11. oktoobri 2018. aasta otsust hüvitada apellandile tema kantud varaline ja mittevartaline kahju;
 - mõista mõlema kohtuastme kõik kohtukulud välja EIP-lt.
- 13 EIP palub Euroopa Kohtul:
- jätta apellatsioonkaebus rahuldamata;
 - mõista kohtukulud välja apellandilt.

Apellatsioonkaebus

- 14 Apellant esitab oma apellatsioonkaebuse põhjendamiseks viis väidet: esiteks on rikutud õigust olla ära kuulatud; teiseks on rikutud põhjendamiskohustust; kolmandaks on moonutatud asjaolusid, tehtud ilmseid hindamisvigu ning rikutud võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtteid; neljandaks on rikutud määruse nr 260/68 artikli 3 lõiget 4 ning viiendaks on moonutatud toimikut, rikutud Üldkohtu kodukorra artiklit 85, asjaolusid on vääralt kvalifitseeritud ning on rikutud põhjendamiskohustust.
- 15 Esiteks tuleb analüüsida apellatsioonkaebuse esimest väidet ja teiseks kolmanda väite teist osa.

Esimene väide

Poolte argumendid

- 16 Kõnesolevas väites kinnitab apellant, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktides 73 ja 74 õigust olla ära kuulatud, mis on kaitstud Euroopa Liidu põhiõiguste harta (edaspidi „harta“) artikli 41 lõike 2 punktiga a.
- 17 Apellant märgib, et Üldkohtule esitatud hagi väitis ta, et EIP ei kuulanud teda ära enne 11. oktoobri 2018. aasta kirja vastuvõtmist. Kõnealune kiri järgnes aga lepitusmenetlusele, mida alustati tema endise abikaasa taotlusel, ilma et apellanti oleks sellest teavitatud, ja milles jõuti järeldusele, et analoogia alusel tuleb kohaldada otsust, mille EIP tegi teises lepitusmenetluses, mida alustati teise teenistuja taotlusel ning mille faktilistest ja õiguslikest asjaoludest ta ei olnud teadlik. Apellant väitis samuti, et menetluse tulemus oleks olnud teistsugune, kui ta oleks ära kuulatud, kuna esiteks oleks ta saanud täpselt selgitada, milline on tema olukord liikmesriigi kohtus pooleliolevate kohtumenetluste seisukohast, ja teiseks oleks EIP võinud sellega seoses teha ettepaneku peretoetuste või neist osa jaotamiseks apellandi ja tema endise abikaasa vahel.
- 18 Vaidlustatud kohtuotsuses möönis Üldkohus, et apellanti ei kuulatud ära menetluses, mille tulemusel tehti 11. oktoobri 2018. aasta kirjaga teatavaks tehtud otsus. Üldkohus leidis siiski ekslikult, et tema õigust olla ära kuulatud on järgitud ainuüksi seetõttu, et ta sai oma 29. oktoobri ja 10. detsembri 2018. aasta kirjades kommenteerida 11. oktoobri 2018. aasta otsuses esitatud arutluskäiku, kuna apellandi seisukohti võeti arvesse, enne kui EIP võttis 7. jaanuari 2019. aasta kirjas väljendatud seisukoha.
- 19 EIP väidab vastu, et Üldkohus leidis õigesti, et ta andis apellandile võimaluse olla 11. oktoobri 2018. aasta kirja kohta ära kuulatud. Ta märgib sellega seoses, et EIP personalieeskirjade artikli 41 lõikes 2 on sätestatud, et selles ette nähtud lepitusmenetlust võib alustada üksnes individuaalselt asjaomase poole, st EIP teenistuja algatusel, kes leiab, et administratsiooni otsus või käitumine on talle kahju tekitanud. Kuna peretoetuste ja tuletatud rahaliste õiguste maksmise küsimuses sellise lepitusmenetluse alustamine toimus apellandi endise abikaasa algatusel, kes on samuti EIP teenistuja, oli viimane ainus, keda see menetlus puudutas, ilma et EIP-l oleks olnud võimalust seda menetlust apellandile laiendada.
- 20 Sellega seoses korraldas EIP apellandi õiguse olla ära kuulatud tagamise üksnes viisil, mis on kooskõlas tema endise abikaasa õigusega kasutada EIP personalieeskirjade artiklis 41 ette nähtud individuaalset lepitusmenetlust. Seega teavitati apellanti lepitusmenetluse tulemustest, mis puudutasid individuaalselt tema endist abikaasat, pärast selle menetluse lõppu seetõttu, et meetmed, mida EIP pidi selle tulemusel võtma, võisid mõjutada apellandi olukorda, ning ta kuulati selles suhtes ära. Igal juhul ei ole apellant tõendanud, et kõnealusel menetlusel oleks võinud olenevalt olukorrast olla teistsugune tulemus.

Euroopa Kohtu hinnang

- 21 Olgu meenutatud, et harta artikli 41 lõike 2 kohaselt kätkeb õigus heale haldusele eelkõige igäühe õigust sellele, et teda kuulatakse ära enne seda, kui tema suhtes kohaldatakse üksikmeedet, mis võib teda kahjustada.

- 22 Nagu nähtub selle sätte sõnastusest endast, on see üldkohaldatav. Järelikult tuleb õigust olla ära kuulatud järgida igas menetluses, mille tulemusena võidakse vastu võtta isiku huve kahjustav akt, isegi kui kohaldatavad õigusnormid niisugust formaalset nõuet sõnaselgelt ette ei näe (18. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 23 Vastavalt Euroopa Kohtu väljakujunenud praktikale, mida Üldkohus meenutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 70, on õigusel olla ära kuulatud kaks eesmärki. Esiteks võimaldab see uurida tegelikku olukorda ja tuvastada faktilised asjaolud nii täpselt ja õigesti kui võimalik ning teiseks tagada asjaomase isiku tõhus kaitse. Eeskätt on õiguse olla ära kuulatud eesmärk tagada, et iga otsus, mis kahjustab isiku huve, tehtaks kõikidest asjaoludest täielikult teadlikuna, ning eelkõige on selle eesmärk võimaldada pädeval asutusel parandada viga või asjaomasel isikul esitada oma isiklikku olukorda puudutavad asjaolud, mis toetavad või ei toeta otsuse tegemist, või mõjutavad selle sisu (4. juuni 2020. aasta kohtuotsus Euroopa välisteenistus vs. De Loecker, C-187/19 P, EU:C:2020:444, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 24 Seega tagab õigus olla ära kuulatud igaühele võimaluse teha haldusmenetluse raames, enne kui tehakse tema õigusi või õigustatud huve kahjustada võiv otsus, tegelikult ja tõhusalt teatavaks oma seisukoht (vt selle kohta 18. juuni 2020. aasta kohtuotsus komisjon vs. RQ, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkt 67, ning 21. oktoobri 2021. aasta kohtuotsus parlament vs. UZ, C-894/19 P, EU:C:2021:863, punkt 89 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 25 Neid kaalutlusi arvestades tuleb kontrollida, kas Üldkohus rikkus õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 73 ja 74, et õigus olla ära kuulatud ei tähendanud EIP-le kohustust kuulata apellant ära enne 11. oktoobri 2018. aasta kirja vastuvõtmist.
- 26 Mis esimesena puudutab seda, kas 11. oktoobri 2018. aasta kiri on „üksikmeede, mis võib [...] [apellandi õigusi ja õigustatud huve] kahjustada“ harta artikli 41 lõike 2 tähenduses, siis märkis Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 73, et viimati nimetatud kohtuotsuse punktist 35 nähtub juba, et kõnealuse kirjaga teavitas EIP apellanti sellest, et tema endise abikaasa algatusel alustatud lepitusmenetluse tulemust arvestades ei maksta apellandile enam peretoetusi. Üldkohus rõhutas seega punktis 35, et kuna apellandilt võeti võimalus saada kõnealuseid peretoetusi ja tuletatud rahalisi õigusi, mõjutas 11. oktoobri 2018. aasta kiri otseselt tema üksikjuhtumit.
- 27 Viidates sellele järeldusele vaidlustatud kohtuotsuse punktis 73, leidis Üldkohus aga õiguse olla ära kuulatud rikkumist käsitleva apellandi väite analüüsimisel kaudselt, kuid tingimata – ilma et sellele oleks käesolevas apellatsioonimenetluses vastu vaieldud –, et 11. oktoobri 2018. aasta kiri on tõepoolest üksikmeede, mis võib „kahjustada“ apellandi õigusi ja õigustatud huve harta artikli 41 lõike 2 tähenduses, mistõttu tuleb apellant selle sätte kohaselt enne selle meetme võtmist ära kuulata.
- 28 Teisena ei ole vaidlust selles, et EIP ei kuulanud apellanti ära enne 11. oktoobri 2018. aasta kirja vastuvõtmist. Nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktidest 12 ja 13, tehti see kiri apellandile teatavaks pärast EIP 12. septembri 2018. aasta otsust, millega peretoetused määrati tema endisele abikaasale lepitusmenetluse raames, mida alustati tema endise abikaasa algatusel EIP personalieeskirjade artikli 41 alusel ja milles apellant ei osalenud, nagu nähtub vaidlustatud kohtuotsuse punktist 73.

- 29 On tõsi, et esiteks, nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 74 sisuliselt märkis, pöördus apellant pärast 11. oktoobri 2018. aasta kirja saamist EIP poole, et vaidlustada talle teatavaks tehtud otsus. Eelkõige väitis ta 29. oktoobri 2018. aasta kirjas, et 11. oktoobri 2018. aasta kiri võeti vastu tema menetlusõigusi rikkudes, selle kirja sisu oli arusaamatu ja sellega eirati peresiseseid rahalisi kokkuleppeid, eelkõige asjaolu, et ta kandis olulise osa pere kuludest.
- 30 Teiseks vastas EIP tõepoolest oma 7. jaanuari 2019. aasta kirjas teatavatele apellandi esitatud vastuväidetele, nagu rõhutas ka Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 74.
- 31 Tuleb siiski tõdeda, et see vastus apellandi kirjalikele vastuväidetele, mis saadeti viimase nõustajale mitu nädalat pärast 11. oktoobri 2018. aasta kirja vastuvõtmist, ei saa korvata apellandi ära kuulamata jätmist enne selle otsuse vastuvõtmist. Tuleb nimelt nõustuda kohtujuristiga, kes oma ettepaneku punktis 50 märkis, et nimetatud kiri ei ole ettevalmistav akt, mis sisaldus hilisemas otsuses. Tegemist on esialgse otsusega, mida 7. jaanuari 2019. aasta kiri kinnitab. Järelikult otsus, millega apellant jäeti ilma õigusest peretoetustele, oli seega 11. oktoobri 2018. aasta kiri.
- 32 Selles kontekstis tuleb meenutada, et õigus olla ära kuulatud tähendab, et asjaomasele isikule on antud võimalus esitada tõhusalt oma seisukoht otsuse projekti kohta selle asutuse algatatud suulise ja/või kirjaliku teabevahetuse raames, mille tõendamise kohustus lasub asutusel. Eelkõige peab asjaomast isikut sõnaselgelt teavitama otsuse projektist ja teda peab paluma esitada oma märkused. Ainult siis, kui ta oli teadlik kavandatava otsuse tagajärgedest, on tal võimalik asjaomast otsustamisprotsessi mõjutada (vt selle kohta 6. detsembri 2007. aasta kohtuotsus *Marcuccio vs. komisjon*, C-59/06 P, EU:C:2007:756, punktid 47 ja 58).
- 33 Ent, nagu nähtub käesoleva kohtuotsuse punktidest 28 ja 31, ei andnud EIP käesolevas asjas apellandile võimalust esitada õigel ajal oma seisukohti ja seega mõjutada asjaomast otsustamisprotsessi.
- 34 Eeltoodud kaalutlustest tuleneb, et Üldkohus rikkus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 74 õigusnormi, kui ta otsustas, et apellandi õigust olla ära kuulatud ei ole käesoleval juhul rikutud, põhjendusel et apellandil oli võimalik kommenteerida 11. oktoobri 2018. aasta kirjas esitatud EIP arutluskäiku ja esitada selles toodud põhjenduste kohta oma seisukohad, kuigi apellant sai need seisukohad esitada alles pärast nimetatud otsuse vastuvõtmist ja seega ei saanud ta asjaomast otsustamisprotsessi mõjutada.
- 35 Kolmandana olgu siiski märgitud, et kui Üldkohtu lahendi põhjendustest ilmneb liidu õiguse rikkumine, kuid lahendi resolutsioon on muude õiguslike asjaoludega põhjendatud, siis ei saa selline rikkumine kaasa tuua kohtulahendi tühistamist ja selle põhjendused tuleb asendada (17. jaanuari 2023. aasta kohtuotsus *Hispaania vs. komisjon*, C-632/20 P, EU:C:2023:28, punkt 48 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 36 Euroopa Kohtu praktikast nähtub sellega seoses, et kaitseõiguste, eelkõige õiguse olla ära kuulatud rikkumine toob kaasa asjaomase haldusmenetluse lõpus tehtud otsuse tühistamise vaid juhul, kui ilma selle rikkumiseta oleks menetlus võinud viia teistsuguse tulemuseni (18. juuni 2020. aasta kohtuotsus *komisjon vs. RQ*, C-831/18 P, EU:C:2020:481, punkt 105 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 37 Selleks, et asjaomase isiku õiguse olla ära kuulatud rikkumine võiks viia selleni, et tühistataks haldusorgani üksikotsus, mis võib isikut kahjustada, tuleb kontrollida, kas sellel asutusel oli asjaomase otsuse tegemisel kaalutlusruum. Nimelt ei ole ametnikul õiguspärast huvi taotleda

otsuse tühistamist vormivea ja eelkõige enne huve kahjustava otsuse tegemist õiguse olla ära kuulatud rikkumise tõttu, kui administratsioonil ei ole mingit kaalutlusruumi ning ta peab toimima nii, nagu ta seda tegi. Sarnasel juhul, kui tegemist on administratsiooni kaalutlusõigusega pädevusega, saaks vaidlustatud otsuse tühistamine, kui selline rikkumine on parandatud, tuua kaasa pelgalt tühistatud otsusega sisu poolest identse otsuse tegemise (vt analoogia alusel 6. juuli 1983. aasta kohtuotsus *Geist vs. komisjon*, 117/81, EU:C:1983:191, punkt 7).

- 38 Selleks et tõendada, et EIP rikkus apellandi õigust olla ära kuulatud, väidab apellant sisuliselt, et kui ta oleks enne 11. oktoobri 2018. aasta kirja heakskiitmist ära kuulatud, oleks ta saanud kirjeldada oma isiklikku olukorda seoses liikmesriigi kohtus pooleliolevate kohtumenetlustega ja eelkõige asjaoluga, et ta osaleb oma laste ülalpidamises vähemalt 50% suuremas summas kui ülalpeetava lapse toetus, mistõttu EIP oleks võinud teha ettepaneku peretoetuste või neist osa jaotamiseks apellandi ja tema endise abikaasa vahel.
- 39 EIP väitis omalt poolt eelkõige kohtuistungil sisuliselt, et menetlus ei oleks saanud viia teistsuguse tulemuseni, sest haldussätete punktis 2.2.2 on ette nähtud, et selleks, et teda saaks pidada töötaja ülalpeetavaks lapseks, peab töötaja seda last tegelikult ülal pidama, kusjuures tegelikult ülalpidamiseks on vaja tõendada ühelt poolt, et ta elab temaga samas majapidamises, ja teiselt poolt, et ta maksab lapse ülalpidamiseks summa, mis on vähemalt 50% suurem ülalpeetava lapse toetuse summast. Nagu EIP aga 7. jaanuari 2019. aasta kirjas märkis, ei ole esimene nendest tingimustest täidetud, kuna liikmesriigi kohus andis laste hooldusõiguse apellandi endisele abikaasale.
- 40 Sellega seoses tuleb märkida, et EIP väide, mille kohaselt ei oleks olnud võimalik peretoetuste erinev jaotamine apellandi ja tema endise abikaasa vahel, arvestades haldussätete punktide 2.2.1 ja 2.2.2 sõnastust, on vastuolus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 23 esitatud faktilise järeldusega, millele EIP ei ole käesolevas menetluses vastu vaieldud ja mille kohaselt tegi EIP personaliosakond 12. veebruari 2020. aasta e-kirjas lepituskomisjonile ettepaneku, et arvestades otsust, mis tehti „paralleelseks“ tunnistatud asjas, makstakse teatud toetusi pooles ulatuses apellandile ja pooles ulatuses tema endisele abikaasale, tingimusel et apellant tõendab, et ta on teinud oma laste jaoks makseid.
- 41 Neil asjaoludel tuleb sarnaselt kohtujuristiga tema ettepaneku punktis 66 asuda seisukohale, et EIP oleks võinud anda enda haldussätetele teistsuguse tõlgenduse. EIP-l oli seega kaalutlusruum käesoleva kohtuotsuse punktis 37 viidatud kohtupraktika tähenduses, mistõttu oleks kõnealune menetlus võinud viia teistsuguse tulemuseni, kui apellandile oleks antud võimalus esitada oma seisukohad enne 11. oktoobri 2018. aasta kirja vastuvõtmist.
- 42 Eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb esimese väitega nõustuda.

Kolmanda väite teine osa

Poolte argumendid

- 43 Kolmanda väite teises osas väidab apellant, et Üldkohus eksis, kui ta lükkas vaidlustatud kohtuotsuse punktides 100, 101, 107 ja 108 tagasi vastuväite, et haldussätted, mis käsitlevad peretoetusi, on õigusvastased. Sellega seoses kinnitab apellant, et need sätted rikuvad võrdse kohtlemise ja diskrimineerimiskeelu põhimõtteid, kuna vanematel, kes mõlemad peavad oma lapsi üleval, ei ole samu tuletatud rahalisi õigusi, samas kui need õigused määratakse kindlaks laste

tegeliku ülalpidamise alusel. Asjaolu, et ühel vanemal on lapse suhtes hooldusõigus, ei erista peretoetuste maksmise seisukohast seda vanemat vanemast, kellel hooldusõigust ei ole. Selles kontekstis on apellant õiguslikult piisavalt tõendanud, et ta kandis oma laste ülalpidamiseks suuri kulusi, isegi kui lapsed elasid suurema osa ajast tema endise abikaasa majapidamises.

- 44 EIP väidab omalt poolt, et Üldkohus ei rikkunud diskrimineerimiskeelu või võrdse kohtlemise põhimõtet, kuna haldussätted võimaldavad töötajatel tõendada, et nad osalevad laste ülalpidamises, ja seejärel saada peretoetusi. Lisaks makstakse neid toetusi laste, mitte töötajate jaoks. Igal juhul erineb selle vanema olukord, kellel on lapse hooldusõigus, selle vanema omast, kellel hooldusõigust ei ole, mistõttu on mõlema vanema erinev kohtlemine täiesti õigustatud.

Euroopa Kohtu hinnang

- 45 Sissejuhatuseks olgu nenditud, et võrdse kohtlemise põhimõte, mis on kaitstud harta artikliga 20, on liidu õiguse üldpõhimõte, mis nõuab, et sarnaseid olukordi ei käsitletaks erinevalt ja erinevaid olukordi ei käsitletaks ühtemoodi, välja arvatud juhul, kui selline kohtlemine on objektiivselt põhjendatud. Erinev kohtlemine on põhjendatud, kui see põhineb objektiivsel ja mõistlikul kriteeriumil, see tähendab, kui see on kooskõlas õiguspärase eesmärgiga, mida asjasse puutuvate õigusnormidega soovitakse saavutada, ja kui erinevus on selle kohtlemisega taotletud eesmärgi suhtes proportsionaalne (16. detsembri 2008. aasta kohtuotsus Huber, C-524/06, EU:C:2008:724, punkt 75, ning 4. mai 2023. aasta kohtuotsus Glavna direksia „Pozharna bezopasnost i zashtita na naselenieto“ (öötöö), C-529/21–C-536/21 ja C-732/21–C-738/21, EU:C:2023:374, punkt 52 ning seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Väljakujunenud kohtupraktika kohaselt eeldab võrdse kohtlemise põhimõtte rikkumine erineva kohtlemise tõttu, et kõnealused olukorrad sarnanevad kõigi neid iseloomustavate asjaolude poolest. Muu hulgas tuleb kindlaks teha eri olukordi iseloomustavad asjaolud ja nende olukordade võimalik sarnasus ning neile tuleb anda hinnang, arvestades asjasse puutuvate õigusnormide eset ja nende eesmärki, kusjuures tuleb mõistagi arvesse võtta asjaomase valdkonna põhimõtteid ja eesmarke (26. septembri 2013. aasta kohtuotsus IBV & Cie, C-195/12, EU:C:2013:598, punktid 51 ja 52, ning 14. juuni 2017. aasta kohtuotsus Compass Contract Services, C-38/16, EU:C:2017:454, punkt 25 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 47 Nagu Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 102 märkis, vastab ülalpeetava lapse toetus käesoleval juhul sotsiaalsele eesmärgile, mis on põhjendatud kulutustega, mis tulenevad lapse olemasolu ja tema tegeliku ülalpidamisega seotud olemasolevast ja konkreetsest vajadusest. Siinkohal tuleb märkida, et toetused, nagu ülalpeetava lapse toetus või ka õppetoetus, isegi ka kindlasummalised toetused, mis on mõeldud lapse reisimiseks teenistuskoha ja huvide keskuse vahel, kuigi need on osa töötasust, ei ole mõeldud ametnike ülalpidamiseks, vaid üksnes tema lapse ülalpidamiseks (vt selle kohta 14. juuni 1988. aasta kohtuotsus Christianos vs. Euroopa Kohus, 33/87, EU:C:1988:300, punkt 15).
- 48 Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 87 märkis, järeldub sellest, et arvestades taolist eesmärki, on kriteerium, mille alusel otsustada, kas ülalpeetava lapse toetuse maksmise seisukohast on lapse suhtes ainuhooldusõigust omav vanem võrreldavas olukorras vanemaga, kellel seda õigust ei ole, see, milline on nende vastav rahaline panus oma lapse ülalpidamisse.

- 49 Sellest tuleneb, et vastupidi sellele, mida otsustas Üldkohus vaidlustatud kohtuotsuse punktis 107, on vanemad, kes mõlemad osalevad tegelikult oma lapse ülalpidamises, ülalpeetava lapse toetuste maksmise seisukohalt sarnases olukorras ning et põhimõtteliselt kujutab nende toetuste maksmine ainult ühele neist endast erinevat kohtlemist, mis peab olema objektiivselt põhjendatud.
- 50 Siinkohal tuleb asuda seisukohale, et asjaolu, et ühel vanemal on tegelik ainuhooldusõigus selle lapse suhtes, kes elab seega selle vanema majapidamises, tähendab põhimõtteliselt, et see vanem peab tegelikult osalema selle lapse ülalpidamises.
- 51 Selline asjaolu ei välista siiski kuidagi, et teine vanem, isegi kui tal ei ole lapse suhtes ainuhooldusõigust, osaleb tegelikult ka lapse ülalpidamises, arvestades eelkõige harta artikli 24 lõikes 3 tagatud lapse õigust säilitada regulaarsed isiklikud suhted ja otsene kontakt oma mõlema vanemaga, kui see ei ole lapse huvidega vastuolus.
- 52 Samuti on selles kontekstis oluline, et järgitaks proportsionaalsuse põhimõtet, mida Üldkohus meenutas vaidlustatud kohtuotsuse punktis 106 ja mis nõuab, et liidu institutsioonide tegevus ei läheks kaugemale sellest, mis on asjaomaste õigusnormidega seatud õiguspäraste eesmärkide saavutamiseks sobiv ja vajalik, ning juhul, kui on võimalik valida mitme sobiva meetme vahel, tuleb rakendada kõige vähem piiravat meetet ning tekitatud piirangud peavad olema vastavuses seatud eesmärkidega.
- 53 Käesoleval juhul lähevad haldussätete artiklid 2.2.1 ja 2.2.2, tõlgendatuna nii, et nende kohaselt peab EIP maksuma peretoetusi ainult vanemale, kellele on antud lapse ainuhooldusõigus, sõltumata vanemate tegelikust panusest lapse ülalpidamisse, kaugemale sellest, mis on vajalik asjaomaste õigusnormidega taotletava õiguspärase eesmärgi saavutamiseks, kuna see ei võimalda – lapse parimates huvides ning arvestades käesoleva kohtuotsuse punktis 51 meenutatud lapse õigust säilitada regulaarsed isiklikud suhted ja otsene kontakt oma mõlema vanemaga – võtta arvesse olemasolevat faktilist olukorda, mis on seotud iga vanema tegeliku panusega lapse ülalpidamisse, milleks on lapse kõigi või osade põhivajaduste tegelik rahuldamine, eelkõige seoses majutuse, toidu, rõivaste, hariduse, hoolduse ja ravikuludega.
- 54 Selle kohta tuleb märkida, et kuigi asjaolu, et liikmesriigi kohus on teinud kohtuotsuse, millega määratakse kindlaks panus lapse ülalpidamiskuludesse, mida lahutatud teenistuja peab andma, kujutab endast asjaolu, mida institutsioon peab arvesse võtma, ei vabasta see institutsiooni kohustusest teostada ise oma kaalutlusõigust, et teha kindlaks, kas see teenistuja osaleb tegelikult lapse ülalpidamises.
- 55 Neil asjaoludel tuleb asuda seisukohale, et kuna haldussätete punktide 2.2.1 ja 2.2.2 tõlgendamine ei võimalda mingil juhul asuda seisukohale, et vanem, kellele ei ole antud lapse ainuhooldusõigust, aitab tegelikult kaasa lapse ülalpidamisele, siis on nende artiklitega rikutud võrdse kohtlemise ja proportsionaalsuse põhimõtteid.
- 56 Üldkohus rikkus seega õigusnormi, kui ta leidis vaidlustatud kohtuotsuse punktides 107 ja 108, et haldussätetega ei ole neid põhimõtteid rikutud.
- 57 Eeltoodud kaalutlustest lähtudes tuleb kolmanda väite teise osaga samuti nõustuda.

Teine väide, kolmanda väite esimene osa ning neljas ja viies väide

- 58 Kuna esimese väitega ja kolmanda väite teise osaga nõustuti ning need põhjendavad vaidlustatud kohtuotsuse tühistamist, ei ole vaja analüüsida apellatsioonkaebuse põhjendamiseks esitatud teisi väiteid ja väiteosi, kuna need ei saa kaasa tuua vaidlustatud kohtuotsuse ulatuslikumat tühistamist.

Üldkohtule esitatud hagi

- 59 Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 61 esimese lõigu kohaselt võib Euroopa Kohus Üldkohtu otsuse tühistamise korral ise teha asja suhtes lõpliku kohtuotsuse, kui menetlusstaadium lubab, või saata asja tagasi Üldkohtusse uueks lahendamiseks.
- 60 Käesolevas asjas on Euroopa Kohtul olemas vajalik teave, et teha lõplik otsus Üldkohtule apellandi poolt esitatud hagi kohta, milles palutakse tühistada EIP 11. oktoobri 2018. aasta kiri ning vajaduse korral 7. jaanuari 2019. aasta ja 30. juuli 2020. aasta kirjad, ning esimeses kohtuastmes esitatud kahju hüvitamise nõuete kohta.

Tühistamisnõuded

- 61 Käesoleva kohtuotsuse punktidest 21–57 nähtub, et esimeses kohtuastmes esitatud hagi esimene väide ja kolmanda väite teine osa on põhjendatud ning 11. oktoobri 2018. aasta, 7. jaanuari 2019. aasta ja 30. juuli 2020. aasta kirjad tuleb tühistada, kuna õigust olla ära kuulatud on rikutud ning haldussätete punktid 2.2.1 ja 2.2.2 on õigusvastased, sest nende tõlgendamine ei võimalda mingil juhul asuda seisukohale, et vanem, kellele ei ole antud lapse ainuhooldusõigust, osaleb tegelikult lapse ülalpidamises.

Kahju hüvitamise nõuded

- 62 Esimeses kohtuastmes esitatud kahju hüvitamise nõuete põhjendamiseks, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 9, väitis apellant, et talle on tekitatud mittevartalast kahju, mis tulenes esiteks tema töötasu järsust ja väga märkimisväärselt vähendamisest, mis põhjustas ärevust, teiseks tema isikuandmete avalikustamisest kolmandatele isikutele ilma tema nõusolekuta, kolmandaks EIP juhtkonna liikmete seisukohavõtust tema endise abikaasa kasuks Luksemburgi kohtutes toimivas kohtumenetluses ning neljandaks lepitusmenetluse alustamise põhjendamatust viivitusest, mida saab korvata üksnes hüvitisega, mille suurusena ta hindas *ex aequo et bono* 10 000 eurot ja mille ta kohustub – nagu ta tegi esimeses kohtuastmes – väljamõistmise korral annetama heategevuseks.
- 63 Mis puudutab nende kahju hüvitamise nõuete kolme esimest osa, siis Üldkohus jättis need rahuldamata, nagu on märgitud käesoleva kohtuotsuse punktis 10, kuid leidis neljanda osa puhul, et apellandile tekitatud mittevartaline kahju seisneb selles, et EIP viivitas põhjendamatult lepitusmenetluse alustamisega, ning mõistis sellelt institutsioonilt apellandi kasuks välja kahjuhüvitise, mis on *ex aequo et bono* hinnatud 500 eurole.
- 64 Siinkohal tuleb esiteks seoses väidetava mittevartalase kahjuga, mis tuleneb tema töötasu järsust ja väga märkimisväärselt vähendamisest, märkida, et kohtupraktika kohaselt võib õigusvastase akti tühistamine olla iseenesest sobiv ja põhimõtteliselt piisav hüvitis igasuguse mittevartalase kahju eest, mida see akt võis põhjustada (4. aprilli 2019. aasta kohtuotsus OZ vs. EIP, C-558/17 P,

EU:C:2019:289, punkt 80), välja arvatud juhul, kui apellant tõendab, et talle on tekitatud mittevaralist kahju, mis on tühistamise aluseks olnud õigusvastasusest eraldiseisev ja mida ei saa selle tühistamisega täielikult hüvitada. Apellant ei ole aga seda tõendanud.

- 65 Teiseks, mis puudutab väidetavat mittevaralist kahju, mis tuleneb apellandi isikuandmete avalikustamisest kolmandatele isikutele ilma tema nõusolekuta või EIP juhtkonna liikmete seisukohavõtust tema endise abikaasa kasuks Luksemburgi kohtutes toimivas kohtumenetluses, siis ei ole apellant tõendanud väidetava rikkumisega seotud tegeliku ja kindla kahju olemasolu vaidlustatud kohtuotsuse punktis 148 viidatud kohtupraktika tähenduses, mistõttu EIP vastutuse tekkimise tingimused, mida on meenutatud selle kohtuotsuse punktis 145, ei ole täidetud.
- 66 Neil asjaoludel ei ole alust apellandi kahju hüvitamise nõudeid rahuldada.

Kohtukulud

- 67 Euroopa Kohtu kodukorra artikli 184 lõige 2 näeb ette, et kui apellatsioonkaebus on põhjendatud ja Euroopa Kohus teeb ise kohtuasjas lõpliku otsuse, otsustab ta kohtukulude jaotamise.
- 68 Kodukorra artikli 138 lõike 1 kohaselt, mida kodukorra artikli 184 lõike 1 alusel kohaldatakse apellatsioonimenetluse suhtes, on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud.
- 69 Kuna apellant on palunud mõista EIP-lt välja kohtukulud ning EIP on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb EIP-lt välja mõista kohtukulud nii esimese astme menetluses kohtuasjas T-573/20 kui ka apellatsioonimenetluses.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

- 1. Tühistada Euroopa Liidu Üldkohtu 21. detsembri 2021. aasta kohtuotsus MG vs. EIP (T-573/20, EU:T:2021:915).**
- 2. Tühistada Euroopa Investeerimispanka (EIP) otsused, mis tehti apellandile teatavaks 11. oktoobri 2018. aasta, 7. jaanuari 2019. aasta ja 30. juuli 2020. aasta kirjadega.**
- 3. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 4. Jätta Euroopa Investeerimispanka (EIP) kohtukulud tema enda kanda ning mõista temalt välja MG kohtukulud nii esimeses kohtuastmes kui ka apellatsioonimenetluses.**

Allkirjad